

Förbundsstyrelsens förslag till nya stadgar och etiska regler samt förslag om organisationsutredning

1 Förbundsstyrelsens beslut

Förbundsstyrelsen beslutade den 20 maj 2019 att tillsätta en arbetsgrupp för översyn av föreningens stadgar och etiska regler.

Arbetsgruppen har utgjorts av Hans Eklund, (Aros-Gävle, sammankallande), Kenneth Gustavsson (Södra Skåne), Eva Dazley (Stockholm), Eva Sten (Mitt) och Bengt Svensson (Västra Sverige). P-G Nyström har fungerat som sekreterare i arbetet.

2 Uppdraget

Förbundsstyrelsens uppdrag begränsades till att ”förtydliga, undanröja motstridigheter, skriva in sådant som behöver regleras och förenkla” stadgarna och de etiska reglerna.

Uppdraget innebär således att huvudsakligen en språklig och strukturell översyn har genomförts av stadgar och etiska regler, främst med ambitionen att göra dessa dokument lättare att läsa och förstå.

3 Förslag till nya stadgar och etiska regler

3.1 Förslag till nya stadgar

Förbundsstyrelsen väljer att redovisa förändringarna i stadgarna i form av en handling ([bilaga 1](#)) där föreslagna förändringar redovisas i en kolumn, medan nu gällande lydelse redovisas i den andra kolumnen. På så sätt hoppas förbundsstyrelsen att det är lättare för förbundsstämmans ombud att se vilka förändringar som föreslås.

Som framgår ovan innehåller förslaget huvudsakligen språkliga förändringar där vissa ord eller begrepp har ersatts av mer lättillgängligt språkbruk. Förbundsstyrelsen väljer därför här att endast kommentera de förslag till förändringar som förtjänar en närmare förklaring.

§ 1.4 ”Inriktning” föreslås byta plats med § 1.3 ”Vision” eftersom det är mer naturligt att rubriken ”Vision” kommer efter ”Inriktning”.

Förslaget i §.2.2 ”Medlemsavgifter” utgör endast en konsekvensändring av beslutet om gemensam medlemsavgift i hela landet.

Genomgående används i stadgarna stort H när det syftar på hela Hyresgästföreningen, men litet h när det syftar på hyresgästföreningen på kommunal nivå.

I §§ 2.5 och 2.6 föreslås två förändringar.

Förbundsstyrelsen föreslår att det klargörs att förbundsstyrelsens beslut om suspension och uteslutning inte kan överprövas av förbundsstämman. Till förbundsstämmor kommer återkommande motioner om att stämman ska upphäva förbundsstyrelsens beslut om suspension eller uteslutning. Vid stämman 2018 beslutade stämman att **inte** behandla en sådan motion. Enligt förbundsstyrelsen bör detta gälla och fastslås i stadgarna. Ärenden om suspension och uteslutning innehåller alltid uppgifter som är mycket känsliga för enskilda personer. Vidare kan utredningar vara mycket stora och omfatta hundratals sidor med externa utredningar, personliga e-postmeddelanden med mera. Det är enligt förbundsstyrelsen direkt olämpligt att på en offentlig stämma med mer än 150 ledamöter öppet diskutera enskildas personliga förhållande och agerande.

Vidare föreslås att regionstyrelse och förbundsstyrelsen ska utse en särskild grupp för beredning av ärenden om suspension och uteslutning. Dessa ärenden är mycket känsliga för enskilda. Det är därför mycket viktigt att ärenden bereds på ett likvärdigt sätt i hela Hyresgästföreningen så att förtroendevalda och medlemmar behandlas lika och på ett rättssäkert sätt. Det kan nämnas att förbundsstyrelsen har fastställt en arbetsordning vid beslut om suspension och uteslutning som ska tillämpas i hela Hyresgästföreningen. Stadgarna bör därför klargöra att regionstyrelse och förbundsstyrelsen ska utse en grupp med särskilt ansvar för beredning av ärenden om suspension och uteslutning.

I § 5.3.1 föreslås att stadgarna, som en konsekvens av Corona-pandemin, förändras så att förbundsstämman sammanträder varje ”ojämnt” år istället för varje ”jämnt” år. Detta skulle, vid ett bifall till förslaget från stämman, innebära att nästa stämma kommer att hållas 2023.

I § 5.3.2 har ett försök gjorts att på ett mer lättillgängligt och pedagogiskt sätt beskriva den så kallade ”jämkade uddatalsmetoden” för fördelning av ombud till förbundsstämman.

I § 5.3.6 och motsvarande paragrafer för region, §6.2.6, och förening, § 7.2.5, har införts en skrivning ”För valberedningens arbete finns en särskild strategi”. Syftet med denna skrivning är att betona betydelsen av valberedningens arbete och att tydliggöra att det finns en framtagen strategi för att förbättra valberedningarnas arbete.

I §§ 6.2.1 och 8.2.1 föreslås att tid och plats ska anges i kallelse till regionens fullmäktige och lokala hyresgästföreningens årsmöte, i likhet med vad som redan föreskrivs för förbundsstämma (§ 5.3.1) och hyresgästföreningars årsmöte (§ 7.2.1). Genom denna förändring blir förfarandet vid kallelse enhetligt i alla led i föreningen. Corona-pandemin har också aktualiserat frågan om att hålla årsmöten och fullmäktige digitalt. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att föreningen tydligt öppnar för denna möjlighet, under förutsättning att det kan ske under godtagbara demokratiska former. Det är vidare viktigt att digitala årsmöten erbjuder tekniska lösningar som till exempel säkerställer att slutna omröstningar kan ske med bibehållande av anonymitet. Förbundsstyrelsen avser att återkomma förslag på lämpligt förfarande och lämpliga tekniska lösningar för att hålla digitala möten inom Hyresgästföreningen.

I §§ 6.2.2 och 7.2.2 föreslås att stadgarna preciserar vilka ärenden som ska förekomma på respektive regionfullmäktige och föreningarnas årsmöten samt i vilken ordning dessa ärenden ska hanteras. Vidare tydliggörs att inga andra punkter ska förekomma. Förändringen föreslås i syfte att ge medlemmar respektive ombud bättre möjligheter att veta vilka ärenden som kommer att behandlas och därmed förbereda sig inför årsmötena och inte utsättas för hastigt inlagda ärenden. Den bidrar också till att effektivisera genomförandet av dessa möten och att undvika onödig diskussion och förlängning av årsmötena om formaliafrågor.

I § 7.3.1 föreslår förbundsstyrelsen att stadgarna också bör betona att föreningsstyrelsen inte endast ska utöva tillsyn över lokala föreningar utan också har uppgift att *stödja* föreningen och husombud.

3.2 Förslag till förändringar i de etiska reglerna

På samma sätt som när det gäller stadgarna har förbundsstyrelsen genomfört en språklig översyn av de etiska reglerna för anställda och förtroendevalda ([bilaga 2](#)).

I de etiska reglerna redovisas inledningsvis under rubriken ”Våra värderingar och vad vi strävar efter”, stadgarnas portalparagraf § 1 ”Mål och uppgifter” som är helt grundläggande för anställdas och förtroendevaldas förhållningssätt.

Vidare föreslår förbundsstyrelsen att det införs en särskild rubrik om anställdas och förtroendevaldas förhållningssätt på ”Sociala medier”, på till exempel Twitter och Facebook.

Eftersom de etiska reglerna enligt förbundsstyrelsen är mycket viktiga, bör de enligt förbundsstyrelsen få en mer framträdande plats för att alla anställda och förtroendevalda ska vara medvetna om dess innehåll. Av det skälet föreslår förbundsstyrelsen att de etiska reglerna i framtiden ska utgöra en bilaga till stadgarna.

4 Behov av en organisationsöversyn

Förbundsstyrelsen konstaterar att det under arbetet med stadgeöversynen har inkommit en rad förslag till förändringar av stadgarna som närmast innebär förändringar av Hyresgästföreningens organisation och fördelningen av ansvar och befogenheter inom föreningen.

Förbundsstyrelsen konstaterar att förslag till förändringar av stadgarna som i realiteten innebär en förändring av organisationen ligger utanför uppdraget för denna översyn av stadgarna. Organisationsförändringar bör vidare enligt förbundsstyrelsen inte heller genomföras genom stadgeförändringar, utan bör övervägas särskilt inom ramen för en särskild organisationsutredning på uppdrag av förbundsstämman.

Det finns dock enligt förbundsstyrelsen skäl för föreningen att på nytt göra en genomgripande organisationsöversyn. Det är 20 år sedan Hyresgästföreningen senast gjorde en översyn av organisationen, detta i samband med att föreningen blev en juridisk person. Sedan dess har föreningen genomfört flera större organisationsförändringar i syfte att effektivisera verksamheten, bland annat gemensam växel och gemensam rådgivning för hela föreningen.

Hyresgästföreningen har vidare under senare år antagit ett nytt framtidsprogram med nya och mycket ambitiösa mål för verksamheten och nya målsättningar för medlemsanslutning. Dessa beslut och nya mål för verksamheten ställer enligt förbundsstyrelsen ytterligare krav på föreningens verksamhet och att effektivisera verksamheten för att nå uppställda mål.

Av detta skäl föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta att uppdraga till förbundsstyrelsen att genomföra en ny organisationsutredning att presentera för förbundsstämman 2023 med medföljande förslag till de nya stadgar som organisationsutredningens förslag föranleder.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att anta i bilaga 1 förslagna stadgar att gälla från och med den 1 januari 2022

- att anta i bilaga 2 förslagna etiska regler att gälla från och med den 1 januari 2022
- att de etiska reglerna ska utgöra bilaga till stadgarna
- att uppdra till förbundsstyrelsen att genomföra en organisationsöversyn
- att föreslå de förändringar av stadgarna som organisationsutredningens förslag föranleder samt
- att presentera organisationsutredningens förslag och stadgar för förbundsstämman 2023.